

Datum stupanja na snagu 13.02.2008. (Sl.glasnik BiH, br.04/07)

**SPORAZUM
IZMEĐU
BOSNE I HERCEGOVINE
I
REPUBLIKE INDIJE
O UNAPREĐENJU I ZAŠTITI
INVESTICIJA**

Bosna i Hercegovina i Republika Indija (u daljem tekstu: "Ugovorne strane");

Želeći da prošire i ojačaju ekonomsku saradnju između Ugovornih strana na osnovama ravnopravnosti i uzajamne koristi;

Želeći da kreiraju povoljne uvjete za ubrzanje većeg investiranja investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane;

Uvidjevši da će unapređenje i recipročna zaštita takvih investicija po bilateralnom sporazumu doprinijeti stimulaciji individualne poslovne inicijative i povećati prosperitet u obje Ugovorne strane;

Sporazumjele su se kako slijedi:

Član 1. Definicije

U svrhe ovog Sporazuma:

1. "investicija" označava svaku vrstu sredstava osnovanih ili stečenih, uključujući i promjene oblika takve investicije, u skladu sa nacionalnim zakonima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena i posebno će, mada ne isključivo, uključivati:
 - a) pokretnu i nepokretnu imovinu kao i druga prava kao što su hipoteke, retenciona prava ili prava zaloga;
 - b) udjele i dionice i obveznice kompanije i bilo koji drugi sličan oblik učešća u kompaniji;
 - c) potraživanja novca ili bilo kojeg izvršenja po ugovoru koja imaju finansijsku vrijednost;
 - d) prava intelektualne svojine kao što su autorska prava i srodna prava, patenti, industrijski dizajni, trgovinski znakovi, trgovačka imena i znanje i umijeće;
 - e) poslovne koncesije date zakonom ili po ugovoru, uključujući koncesije za istraživanje, uzgajanje, ekstrakciju i eksploataciju prirodnih resursa;
2. "investitor" označava bilo kojeg državljanina ili kompaniju Ugovorne strane:
 - 2.1 "državljanin" označava:
 - a) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu: bilo koje fizičko lice ako njen/njegov status državljana Bosne i Hercegovine proizilazi iz zakona na snazi u Bosni i Hercegovini, ukoliko ona/on ima prebivalište ili glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini;
 - b) u odnosu na Indiju: bilo koje lice ako njen/njegov status državljana Indije proizilazi iz zakona na snazi u Indiji;
 - 2.2 "kompanija" označava:
 - a) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu: bilo koje pravno lice osnovano u skladu sa važećim zakonima u Bosni i Hercegovini koje ima svoje registrirano sjedište, centralnu upravu ili glavno mjesto poslovanja na teritoriji Bosne i Hercegovine;
 - b) u odnosu na Indiju: bilo koju korporaciju, firmu ili udruženje inkorporirano ili konstituirano ili osnovano po zakonu na snazi u Indiji.

3. "prihodi" označavaju novčane iznose dobivene od neke investicije kao što je profit, kamata, prihodi od kapitala, dividende, rojaliteti, licencne naknade i druge naknade;
4. "teritorija" označava:
 - a) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu: svu kopnenu teritoriju Bosne i Hercegovine, njeno teritorijalno more, svu površinu, podzemlje i zračni prostor iznad, uključujući bilo koju pomorsku oblast smještenu iza teritorijalnog mora Bosne i Hercegovine, koja jeste ili može u budućnosti biti, prema zakonu Bosne i Hercegovine, a saglasno međunarodnom pravu, označena kao područje unutar kojeg Bosna i Hercegovina može vršiti prava u odnosu na morsko dno i podzemlje i prirodne resurse.
 - b) u odnosu na Indiju: teritoriju Republike Indije uključujući njene teritorijalne vode i zračni prostor iznad nje i druge pomorske zone uključujući ekskluzivne ekonomske zone i kontinentalni pojas nad kojima Republika Indija ima suverenitet, suverena prava i ekskluzivnu jurisdikciju u skladu sa njenim zakonima na snazi, Konvenciji Ujedinjenih naroda o Pomorskom pravu iz 1982. i međunarodnim pravom.

Član 2.

Primjena Sporazuma

Ovaj Sporazum će se primjenjivati na buduće investicije izvršene od strane investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane u skladu sa zakonima i propisima ove druge, i, isto tako, na investicije koje postoje na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma, u skladu sa zakonima i propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je izvršena investicija. Međutim, odredbe ovog Sporazuma neće se primjenjivati na zahtjeve koji proizilaze iz događaja koji su se desili ili zahtjeve nastale prije njegovog stupanja na snagu.

Član 3.

Unapređenje i zaštita investicija

1. Svaka Ugovorna strana će ohrabrivati i stvarati povoljne uvjete za investitore druge Ugovorne strane da vrše investicije na njenoj teritoriji i dopustit će takve investicije u skladu sa svojim relevantnim zakonima.
2. Investicijama i prihodima investitora bilo koje Ugovorne strane bit će u svako doba odobren pravičan i jednak tretman na teritoriji druge Ugovorne strane.

Član 4.

Nacionalni tretman i Tretman najpovlaštenije nacije

1. Svaka Ugovorna strana će, na svojoj teritoriji, odobriti investicijama i prihodima investitora druge Ugovorne strane, tretman koji neće biti manje povoljan od onog koji odobrava investicijama i prihodima svojih vlastitih investitora ili investicijama i prihodima investitora bilo koje treće države, ovisno od toga koji je povoljniji.
2. Svaka Ugovorna strana će, na svojoj teritoriji, odobriti investitorima druge Ugovorne strane, u pogledu njihovog proširivanja (do mjere do koje to zakoni odnosno Ugovorne strane dozvoljavaju), upravljanja, održavanja, korištenja, uživanja ili raspolaganja njihovim investicijama, tretman ne manje povoljan od onog koji odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, ovisno od toga koji je povoljniji.
3. Odredbe gornjih stavova 1. i 2. neće biti sačinjene tako da obavezuju jednu Ugovornu stranu da na investitore druge Ugovorne strane proširi korist bilo kojeg tretmana, prednosti ili povlastice odobrenih investitorima bilo koje treće države koja je rezultat:
 - a) bilo koje postojeće ili buduće carinske unije, zone slobodne trgovine, ekonomske unije ili sličnog međunarodnog sporazuma u kojem je ona članica ili to može postati, ili
 - b) sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili bilo kojih drugih aranžmana koji se u cijelosti ili većim dijelom odnose na oporezivanje.

Član 5.

Eksproprijacija

1. Investicije investitora bilo koje Ugovorne strane neće biti nacionalizirane, eksproprijirane ili podvrgnute mjerama koje imaju efekat jednak nacionalizaciji ili eksproprijaciji (u daljem tekstu: "eksproprijacija") na teritoriji druge Ugovorne strane, izuzev u javne svrhe, u skladu sa zakonom na nediskriminatorskoj osnovi i uz pravičnu i adekvatnu kompenzaciju. Takva kompenzacija će predstavljati stvarnu vrijednost eksproprijirane investicije neposredno prije eksproprijacije ili prije nego što predstojeća eksproprijacija postane javno poznata, ovisno od toga šta je ranije, uključivat će kamatu po normalnoj komercijalnoj stopi važećoj za tekuće transakcije, od datuma eksproprijacije do datuma isplate, bit će izvršena bez nepotrebnog odlaganja, efektivno ostvariva i slobodno prenosiva.
2. Pogodeni investitor će imati pravo, po zakonu Ugovorne strane koja vrši eksproprijaciju, na preispitivanje, pred sudovima ili drugim neovisnim organima te Strane, njegovog ili njenog slučaja i procjene njegove ili njene investicije, u skladu sa principima utvrđenim u stavu 1. ovog člana. Ugovorna strana koja vrši

eksproprijaciju će poduzeti sve da osigura da takvo preispitivanje bude izvršeno bez odgađanja.

3. Ako Ugovorna strana ekspropirira sredstva kompanije koja je inkorporirana ili konstituirana po zakonu na snazi u bilo kojem dijelu njene sopstvene teritorije, i u kojoj investitori druge Ugovorne strane posjeduju dionice, ona će osigurati da se odredbe stava 1. ovog člana primjenjuju u mjeri u kojoj je neophodno da se osigura pravedna i adekvatna kompenzacija u odnosu na njihove investicije onim investitorima druge Ugovorne strane koji su vlasnici tih dionica.

Član 6. Kompenzacija za gubitke

Investitorima jedne Ugovorne strane čije investicije na teritoriji druge Ugovorne strane trpe gubitke usljed rata ili drugog oružanog sukoba, državnog vanrednog stanja ili civilnih nereda ili drugih sličnih događaja na teritoriji druge Ugovorne strane, bit će od strane druge Ugovorne strane odobren tretman, u pogledu restitucije, obeštećenja, kompenzacije ili drugog rješenja, ne manje povoljan od onog koji ta druga Ugovorna strana odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države. Plaćanja koja su rezultat toga bit će slobodno prenosiva.

Član 7. Transferi

1. Svaka Ugovorna strana će dozvoliti svim fondovima investitora druge Ugovorne strane koji se odnose na investicije na njenoj teritoriji da budu slobodno transferirani, bez nepotrebnog odlaganja i na nediskriminatorskoj osnovi. Takvi fondovi mogu uključivati:
 - a) iznose kapitala i dodatnog kapitala koji se koriste za održavanje i razvoj investicije;
 - b) neto poslovne profite uključujući i dividende i kamate u omjeru u kojem one učestvuju u njihovim dionicama;
 - c) otplate bilo kojih kredita uključujući kamate u njima, a koje se odnose na investiciju;
 - d) plaćanja autorskih naknada i naknada za usluge koje se odnose na investiciju;
 - e) prihode od prodaje njihovih dionica;
 - f) prihode koje su dobili investitori u slučaju prodaje ili djelimične prodaje ili likvidacije;
 - g) plaćanja dobijena na osnovu riješenih sporova;

- h) zarade državljana jedne Ugovorne strane koji rade u vezi sa investicijom na teritoriji druge Ugovorne strane.
2. Ništa u stavu 1. ovog člana neće utjecati na transfer bilo koje kompenzacije po članovima 5. i 6. ovog Sporazuma.
 3. Ukoliko nije drugačije dogovoreno između Ugovornih strana, bit će omogućeno za valutu transfera po stavu 1. ovog člana, valuta u kojoj je originalna investicija izvršena ili bilo koja druga konvertibilna valuta Takav transfer će biti izvršen po važećem deviznom tržišnom kursu na datum transfera.
 4. Ugovorne strane se obavezuju da takvim transferima odobre tretman ne manje povoljan od tretmana odobrenog transferima koji potiču od investicija izvršenih od strane investitora bilo koje treće države.

Član 8. Subrogacija

1. Ako jedna Ugovorna strana ili agencija koju je ona odredila izvrši zakonito plaćanje bilo kojem od svojih investitora, po garanciji ili ugovoru o osiguranju od nekomercijalnih rizika, koje je dala u odnosu na neku investiciju, druga Ugovorna strana će priznati, bez štete po prava odnosne Ugovorne strane po članu 10. ovog Sporazuma, valjanost subrogacije u korist prvonavedene Ugovorne strane ili njene agencije bilo kojeg prava ili potraživanja koje je imao investitor.
2. Ugovorna strana ili njena agencija na koju su prenijeta prava investitora bit će, u pogledu plaćanja koji proističu iz tih prava, u svim okolnostima, ovlaštena na ista prava i na isti tretman, kao i oštećeni investitor.
3. U slučaju subrogacije, kako je definirano u stavu 1. ovog člana, investitor neće podnositi tužbu ili drugi zahtjev, osim ako nije ovlašten da tako postupi od strane Ugovorne strane ili njene agencije.

Član 9. Rješavanje sporova između investitora i Ugovorne strane

1. Bilo koji spor koji može nastati između jedne Ugovorne strane i investitora druge Ugovorne strane u vezi sa investicijom prve po ovom Sporazumu bit će, najbrže moguće, riješen na prijateljski način putem pregovora između strana u sporu.
2. Svaki takav spor koji se nije mogao prijateljski riješiti u periodu od šest mjeseci, od datuma zahtjeva bilo koje strane za rješavanje spora na prijateljski način, uz saglasnost odnosnog investitora, može se podnijeti:

- a) na rješavanje, u skladu sa zakonom Ugovorne strane koja je dopustila investiciju pred te Ugovorne strane nadležnim sudskim, arbitražnim ili administrativnim tijelom; ili
 - b) na međunarodno pomirenje po Pravilima pomirenja Komisije Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovinsko pravo.
3. Ako investitor izabere da se ne pozove na procedure za rješavanje spora predviđene u stavu 2. ovog člana ili ukoliko se spor podnese na rješavanje pomirenjem ali se procedure pomirenja prekinu bez potpisivanja ugovora o poravnanju, spor može biti podnesen na arbitražu. Arbitražne procedure će biti slijedeće:
- 3.1 ako su Ugovorna strana investitora i druga Ugovorna strana obje potpisnice Konvencije o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, 1965., (u daljem tekstu: "ICSID Konvencija"), a investitor da pisanu saglasnost da se spor podnese Međunarodnom centru za rješavanje investicionih sporova (u daljem tekstu : "Centar"), takav spor će biti podnesen Centru; ili
 - 3.2 ako se obje strane u sporu tako slože, po Dodatnim pravilima za izvršenje pomirenja, arbitraže i procedura utvrđivanja činjenica; ili
 - 3.3 na ad hoc arbitražni tribunal bilo koje strane u sporu u skladu sa Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovinsko pravo, 1976., uz slijedeće modifikacije:
 - a) ovlaštenu organ po članu 7. UNCITRAL Pravila će biti Predsjednik, Potpredsjednik ili slijedeći po rangu Sudija Međunarodnog suda pravde, koji nije državljanin bilo koje Ugovorne strane. Treći arbitar ne smije biti državljanin bilo koje Ugovorne strane.
 - b) strane će imenovati svoje odnosne arbitre u roku od dva mjeseca od datuma notifikacije jedne strane drugoj strani o njenoj namjeri da spor podnese na UNCITRAL arbitražu.
 - c) arbitražna odluka će biti donesena u skladu sa:
 - odredbama ovog Sporazuma,
 - zakonima i propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena,i bit će obavezujuća za obje strane u sporu.
 - d) arbitražni tribunal će na zahtjev bilo koje strane navesti osnove svoje odluke i dati obrazloženje iste.

4. Kompanija koja je osnovana ili konstituirana prema zakonima koji su na snazi na teritoriji jedne Ugovorne strane i u kojoj, je prije no što je nastao, takav spor većina dionica bila u vlasništvu investitora druge Ugovorne strane, bit će, u skladu sa članom 25. (2) (b) ICSID Konvencije, tretirana kao kompanija druge Ugovorne strane.
5. Niti jedna Ugovorna strana neće nastaviti posredstvom diplomatskih kanala bilo koji spor koji je pokrenut pred Centrom, osim ako:
 - a) Generalni sekretar Centra, ili komisija za posredovanje ili arbitražni tribunal kojeg je Centar konstituirao, ne odluči da spor nije pod jurisdikcijom Centra; ili
 - b) druga Ugovorna strana bude propustila da se povinuje ili da ispoštuje bilo koju odluku donesenu od strane arbitražnog tribunala.
6. Niti jedna Ugovorna strana neće se, za vrijeme arbitražnog postupka ili izvršavanja odluke, pozivati u vidu odbrane, prigovora, protuzahajeva, prava na odštetu ili drugih razloga, na činjenicu da je investitor koji je strana u sporu dobio ili će dobiti, shodno ugovoru o osiguranju ili garanciji od političkih rizika, odštetu ili neku drugu kompenzaciju za svu navodnu štetu ili njen dio.

Član 10.

Rješavanje sporova između Ugovornih strana

1. Sporovi između Ugovornih strana u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma bit će, ako je to moguće, rješavani putem pregovora.
2. Ako se spor između Ugovornih strana ne može tako riješiti u roku od šest mjeseci od vremena kada je spor nastao, spor će, na zahtjev bilo koje Ugovorne strane, biti podnesen arbitražnom tribunalu.
3. Takav arbitražni tribunal će biti konstituiran za svaki pojedini slučaj na slijedeći način: u roku od dva mjeseca od datuma prijema zahtjeva za arbitražu, svaka Ugovorna strana će imenovati jednog člana tribunala; ta dva člana će zatim izabrati državljanina treće države koji će po odobrenju objiju Ugovornih strana biti imenovan Predsjedavajućim tribunalom, Predsjedavajući će biti imenovan u roku od dva mjeseca od dana imenovanja druga dva člana.
4. Ako u toku perioda određenih u stavu 3. ovog člana nisu izvršena potrebna imenovanja, bilo koja od Ugovornih strana može, u nedostatku bilo kojeg drugog dogovora, pozvati Predsjednika Međunarodnog suda pravde da izvrši potrebna imenovanja. Ako je Predsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je na neki drugi način spriječen da obavi navedenu funkciju, Potpredsjednik će biti pozvan da izvrši potrebna imenovanja. Ako je Potpredsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je takođe spriječen da obavi navedenu funkciju, bit će

pozvan član Međunarodnog suda pravde, slijedeći po rangu koji nije državljanin ni jedne od Ugovornih strana, da obavi potrebna imenovanja.

5. Arbitražni tribunal će donijeti svoju odluku većinom glasova. Takva odluka bit će konačna i obavezujuća za obje Ugovorne strane. Svaka Ugovorna strana snosit će troškove svog člana tribunala i svog predstavljanja u arbitražnim procesima. Troškove Predsjedavajućeg i ostale troškove Ugovorne strane snosit će u jednakim dijelovima. Tribunal može, međutim, u svojoj odluci naložiti da veći dio troškova snosi jedna od Ugovornih strana, i ta odluka bit će obavezujuća za obje Ugovorne strane. Tribunal će odrediti svoj vlastiti postupak.
6. Spor neće biti podnesen Međunarodnom arbitražnom tribunalu u skladu sa odredbama ovog člana, ako je isti spor već dostavljen na rješavanje drugom međunarodnom arbitražnom tribunalu u skladu sa odredbama člana 9., sve dok taj postupak još traje. Ovo ne utiče na mogućnost rješavanja spora u skladu sa stavom 1. ovoga člana.

Član 11. **Ulazak i boravak osoblja**

Ugovorna strana će, prema svojim važećim zakonima koji se odnose na povremeni ulazak i boravak nedržavljana, dozvoliti fizičkim licima druge Ugovorne strane, ulazak i ostanak na svojoj teritoriji u svrhu izvršavanja aktivnosti vezanih za investicije.

Član 12. **Izuzeca**

Odredbe ovog Sporazuma neće ni u kojem slučaju ograničiti prava bilo koje Ugovorne strane da u slučajevima ekstremne opasnosti poduzme akcije u skladu sa svojim zakonima koji se primjenjuju u dobroj vjeri, na nediskriminatorskoj osnovi, davanjem istog tretmana svim investitorima u sličnim situacijama, i samo do mjere i u trajanju potrebnom da zaštiti svoje esencijalne sigurnosne interese, ili za prevenciju bolesti i štetočina kod životinja i biljaka.

Član 13. **Primjena drugih pravila**

Ako odredbe zakona bilo koje Ugovorne strane ili obaveze prema međunarodnom pravu, koje postoje ili koje će se kasnije ustanoviti između Ugovornih strana kao dodatak sadašnjem Sporazumu, sadrže pravila, bilo opća ili posebna, koja investicijama investitora druge Ugovorne strane daju pravo na povoljniji tretman od onog koji je predviđen sadašnjim Sporazumom, takva pravila će, dok traju i do mjere do koje su povoljnija, imati prednost nad sadašnjim Sporazumom.

Član 14.
Stupanje na snagu

Ovaj Sporazum će biti predmet ratifikacije i stupit će na snagu na datum razmjene instrumenata ratifikacije.

Član 15.
Trajanje i prestanak

1. Ovaj Sporazum će ostati na snazi za period od deset godina i nakon toga će se smatrati automatski njegovo produženo važenje, ukoliko bilo koja od Ugovornih strana ne da drugoj Ugovornoj strani, pisanu obavijest o svojoj namjeri da otkáže Sporazum. Sporazum će se smatrati otkazanim godinu dana poslije datuma prijema takve pisane obavijesti.
2. Bez obzira na prestanak važenja ovog Sporazuma u skladu sa stavom 1. ovog člana, Sporazum će se nastaviti primjenjivati za dalji period od petnaest godina od datuma njegovog otkaza u odnosu na investicije izvršene ili stečene prije datuma otkaza ovog Sporazuma.
3. Ovaj Sporazum može biti izmijenjen pisanim dogovorom između Ugovornih strana. Bilo koja izmjena stupit će na snagu po istoj proceduri koja se zahtijeva za stupanje na snagu ovog Sporazuma.
4. Ovaj Sporazum će se primjenjivati bez obzira na to da li između Ugovornih strana postoje diplomatski ili konzularni odnosi.

U potvrdu ovoga potpisani predstavnici, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovaj Sporazum.

Sačinjeno u _____ dana _____ 200__ u dva originala, svaki na bosanskom/hrvatskom/srpskom, hindu i engleskom jeziku, pri čemu su oba originalna teksta jednako autentični. U slučaju razlike u tumačenju bit će mjerodavan tekst na engleskom jeziku.

Za Bosnu i Hercegovinu

Za Republiku Indiju
